

MENIGHETSBLADET

Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen menighet

Nr. 2 | 25. årgang | juni 2011

Døpefonten står i kirken.
De små barna døpes der.
Hvite lys med klare flammer
minner om at Gud er nær.

Jeg ble kristen der i dåpen.
Det står skrevet i Guds ord,
at jeg har en Far i himmelen
og at Jesus er min bror.

NOS 358.

AV LISBETH HEIE GREGERSEN, SOGNEPREST I ASAK OG TISTEDAL

Dette er en enkel, liten dåpssalme hentet fra salmeboka vår. Så enkelt kan noe så stort uttrykkes.

«Døpefonten står i kirken», – og der holder den en taus tale om dåpens under. Når vannet helles i og bønne bes er den en nådens kilde, som det heter i dåpsliturgien.

Det er høytid i familien og i menigheten når et barn bæres til dåpen. Noen av de små smiler, noen sover og noen gråter. Det er deres bidrag.

«Jeg ble kristen der i dåpen». Det er store ting som skjer i en enkel form. Tre håndfuller med vann over et lite hode. Et navn som foreldrene har valgt, og som vi håper barna skal like og trives med. Barnets navn og den treenige Guds navn. Dåpen skjer i Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.

Dåpen frelser. Vi blir Guds barn, født på ny av vann og ånd. Det er kirkens tro.

Troen gis som en gave, som skal vokse sammen med oss. Da må den få vekstmuligheter som alt levende må.

Om jeg synes troen min er liten og svak. At det er mer tvil enn tro.
Om jeg lurere på om jeg kan kalle meg kristen.
Da står døpefonten der og vitner om at jeg har en Far i himmelen,
og at Jesus er min bror.

Immanuelskirken 17. mai

MENIGHETSBLADET

Utgis av Den norske kirkes menigheter i Halden kommune.

I redaksjonen:

Ansvarlig redaktør: Arild Stang
E-post: arst@halden.net
Redaksjonssekretær: Liv Hauge Johansen, Unni Nøding, Ann Kristin Samuelsen, Lisbeth Bjerke og Inger Lise Skauge

Grafisk produksjon:

Suveren Kommunikasjon AS, Halden

Trykk: Agderposten**Opplag:** 13.900

Gaver til Menighetsbladet:

Bankkonto 1030 07 44023

Stoff til Menighetsbladet bør helst leveres på

e-post til arst@halden.net

Kjære lesere!

Jeg synes det er like stort og mektig, hver gang jeg sitter i kirken og følger med i dåpsritualet. Ikke alltid føler jeg meg vel ved påstanden om at denne nydelige – ofte sovende – lille babyen er født «med menneskehetens synd og skyld». Her sniker nok tvilen seg inn på meg. Men selve dåpen, der barnet blir bedt for og tatt opp i Guds menighet er gripende. Det er jo et innvielsesritual!

Dåpslyset blir tent og foreldre og faddere blir minnet om Han som sa: Jeg er verdens lys! Likeså varm synes jeg opplevelsen min er, hver gang foreldre og/eller faddere etter dåpen mottar Herrens nattverd.

Forsiden på dagens avis viser bilde av døpefonten i Asak kirke. Denne døpefonten fra 1700-tallet er meget spesiell: Topp- og bunnstykket er av tre, mens midtpartiet rett og slett er en ryggvirvel fra en hval, som angivelig skal ha strandet ved Tista i 1682!

Selve dåpsfatet er et klenodium i seg selv og hadde for tjent et eget foto. Det ble i 1802 laget i forntinnet kobber og viser i midtpartiet tre sammenfiltrede fisker. Symbolet på treenigheten; Fader, Sønn og Hellig ånd.

Sommeren står for døren og vi ønsker hverandre en god porsjon med god-vær! Vi kan alle trenge litt mer varme og sol på kroppen før høsten og vinteren igjen er over oss.

Heldige er vi allikevel ved at det holdes gudstjenester sommeren igjennom i mange av våre kirker.

GOD SOMMER!

Det føles enestående hyggelig for meg å tale i denne vakre kirken på den dagen i året som er den viktigste for meg – 17. mai. Jeg tilhører den generasjon som elsker det norske flagget, som ikke kan høre et barnekorps uten å få tårer i øynene, og som aldri klarer å synge meg gjennom *Ja, vi elsker* uten at det snører seg sammen i halsen. For meg representerer 17. mai frihet – å være et fritt menneske i en fri nasjon.

Det er fantastisk å tenke over at Fredriksten festning, en av Europas største, engang var selve bolverket mot omverdenen og spesielt den svenske fienden. I dag er festningen bakteppe for operaforestillinger og TV-program som *Allsang på grensen*. I dag er Svinesundsbroen et symbol på at alt som skilte, nå er felles, og at festningens misjon som forsvaret av landet, forhåpentlig aldri mer skal behøve å være det. I dag er svenskene våre nærmeste venner og vi kan når som helst, og uten pass og papirer, uten frykt og redsel, kjøre over Svinesund – et levende bindeledd mellom Norge og Sverige.

I Norge i 1945 ble friheten feiret etter fem års okkupasjon, og ingen som

Mona Levin gjestet Immanuelskirken 17. mai.

var med den gangen kan glemme den tette forbindelsen mellom 17. mai og friheten, forbindelsen mellom flagget – det som hadde vært forbudt i fem år – og friheten. For meg og min familie, som hadde vært flyktninger i Sverige siden 1942 og som skulle hjem til Norge et par uker etter, var 17. mai det

uforglemmelige symbolet på alt dette.

Når jeg står her med det norske flagget i dag, er det uunnngåelig med noe av den samme følelsen som jeg hadde i 1945, men som jeg ikke kunne sette ord på den gangen – en sterk følelse av takknemlighet og kjærlighet til Norge.

Det vi egentlig feirer, vi som er så grenseløst heldige å bo i dette landet, det er at Norge fikk sin egen konstitusjon på Eidsvoll 17. mai 1814. Denne konstitusjonen var tuftet på idealene fra den amerikanske og franske revolusjon – frihet, likhet og brorskap. Likevel var denne konstitusjonen den eneste i Europa som hadde en ekskluderende paragraf, nemlig nr 2.

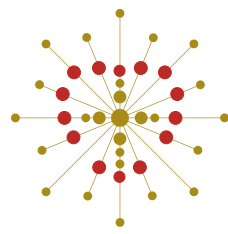
Wergeland var en av landets største diktere gjennom tidene, til tross for at han døde bare 37 år gammel. Han var den første som skrev poesi for barn, og han kjempet for norsk kultur og språklig løsrivelse fra Danmark. Han var en humanist som kjempet for folkeopplysningens sak, og han gjorde det storartede å koble selvstendighetstanken til demokratiseringsprosessen her i landet.

Selv omtaler jeg meg ofte som en del av Wergelands arv, i den forstand at det gjennom hans utrettelige innsats for å fjerne en passus av § 2 i Grunnloven av 1814, at jeg i det hele tatt står her. Dette leddet nektet jøder adgang til Norge. § 2 var en skamplett for Norge i hele den siviliserte verden, sa og

Betalt av		Betalt til	
Utgis av de 7 menighetene i Den norske kirke i Halden: Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen		Menighetsbladet Borgergt. 12 1767 Halden	
Belast konto		Kvittering tilbake	
Kundeidentifikasjon (KID)		Kroner	Ore
H		<	>
		Til konto	
		1030 07 44023	
		Blankettnummer	
		< 6125203789 >	

Neste nummer

Neste utgave av Menighetsbladet trykkes onsdag 31. august.
Frist for innlevering av materiell er onsdag 20. august.

STØRST AV ALT

TROSOPPLÆRING I DEN NORSKE KIRKE

Trosopplæringen

Mange ulike arrangement har blitt holdt innen trosopplæringen rundt om i de syv menighetene i Halden. Menighetsbladet viser her et utdrag av ulike aktiviteter.

skrev han. Paragrafen ble først opphevet seks år etter hans død, i 1851, og med den kom begynnelsen på den lille jødiske innvandringen til Norge. Wergeland ble raskt deres store ideal, og omtalt med stor respekt og takknemlighet.

Da jeg første gang gikk i barnetog i Oslo var i 1946 Det var med den ustyrlige, ordløse gleden som barnet føler, den som bare er et stort smil, selv om det går hull på et kne eller en hvit strømpe. Fordi det var så kort tid etter krigen, fikk selv 1. klassingene lov å gå hele veien.

Jødene i Norge hadde vært gjennom mye den gangen, og en god del av det er forbundet med den regionen vi er i her. 22. oktober 1942 satt en gruppe unge, jødiske gutter på toget til Halden sammen med en grenselos som skulle lede dem over til Sverige og friheten. En norsk hirdmann kom om bord for å kontrollere papirene. Losen mistet besinnelsen og skjøt ham. Dermed fikk nazistene det påskuddet de trengte for å slå til mot Norges jødiske befolkning, ca 2200 mennesker. Av dem ble omtrent tredjedelen deportert til konsentrasjonsleir, og over halvparten hjulpet over til Sverige.

Min far gikk i dekning etter de berømmelige skuddene i Halden, og kom etter noen uker etter over til Sverige under et lass med høy. Min mor og jeg var en håndsbredd fra arrestasjon og deportasjon den 26. november.

Vi ble hjulpet i Oslo og ut av Oslo, og fra Askim til Skogstad gård på Ørje. Jeg var tre år og skrek av frost og redsel, og fikk sovemidler for ikke å røpe gruppen. Skogstad satte meg i en ryggsekk, der han klippet ut hull til føttene på begge sider, og i siste liten halset vi oss over grensen.

Alle norske flyktninger ble sendt til Kjesäter, og der ble vi gjenforent med min far. Neste morgen var det flaggheising. Min far glemte aldri hva han følte, da han så det norske flagget på Kjesäter 1. desember 1942.

Flere generasjoner er vokst opp siden da, og verden er blitt en annen. Friheten tas som en selvfølge hos oss, vi behøver ikke slåss for den her, men vi vet at kampen raser andre

steder – mellom mennesker og politiske systemer, eller mot naturens voldsomme krefter. Det er ikke alltid vi bryr oss om det. Polprisene og Grand Prix tar større plass. Men det er også opplagt at her, bare et øyekast over til det en gang så uoppnåelige Sverige, ser vi daglig at verden er blitt mindre, at den er kommet oss nærmere, det menneskelige mangfoldet er større, samtidig som det er vokst opp nye stengsler og ny frykt mellom oss. Det opprører meg at «jøde» igjen er blitt et skjellsord blant skolebarn i Oslo. Det betyr at jødiske barn trakasseres igjen, og føler frykt. Denne frykten mellom menneskene var det Wergeland ville til livs.

De erfaringene Europa gjorde under fascismen og nazismen, har ført til at situasjonen i dag er en helt annen for folk fra alle verdens hjørner, enten de er på flukt med livet i hendene, eller de kommer med sin arbeidskraft i bagasjen – den vi er avhengige av på så mange felter nå.

Mangfoldet er stort, og krever mye av både etniske nordmenn, innvandrere og deres etterkommere. Innvandring fra fjerne land var vanskelig å forutse i det homogene Norge.

Skal vi avlære oss fremmedfrykt og hat, må hver og en av oss lære å respektere andres identitet, tradisjoner og historie. Og slik må de som velger å bo her oppe i nord, også lære seg å respektere de norske tradisjonene og norsk historie.

Den norske friheten er ikke kommet av seg selv, den har kostet, og den vinnes ikke bare én gang. Vi må kjempe for den igjen og igjen, riktignok med andre våpen nå. Men den er umistelig.

I dag bor det 1400 jøder i Norge. På denne bakgrunn er jeg særlig stolt og glad for å få lov å holde tale i denne kirken på 17. mai. Samtidig som jeg hyller friheten, vil jeg takke de mange i disse traktene som bidro til at jagede mennesker fikk oppleve frihet i vårt nærmeste naboland for bare et par generasjoner siden. En spesiell hilsen går til familiene til grenselosene. De som med egne liv som innsats reddet andres liv den gangen.

De yngste deltagerne har vært et par måneder, de eldste 11 år. Babysang har vært et populært tiltak som har funnet sted i kirkene Idd, Berg, Asak og Tistedal. Til høsten starter vi også opp i Immanuel's kirke med babysangkurs. Gjennom enkle kristne barnesanger, rim og regler lærer mødrene hvordan de kan formidle sang og musikk til sine små babyer. Også enkle rytmeinstrumenter blir tatt i bruk. Mødrene får på slutten av kurset en baby-CD slik at de kan fortsette å synge de sangene de har lært.

...

Alle døpte barn mellom 0–18 år vil få tilsendt invitasjon til ulike arrangement i sin lokale kirke. Trosopplæringstilbudene i Halden startet sist høst og det er blitt holdt mange ulike arrangement rundt om i byens kirker. Når barna er 1, 2 og 3 år får de en gave fra kirken som deles ut på en gudstjeneste. Slike gudstjenester er blitt holdt i Asak, Idd, Tistedal, Berg og Halden.

Babysanggudstjeneste i Berg kirke.

Utdeling av gaver til 1, 2 og 3-åringene.

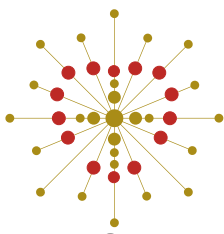

Påskeverksted for 6-åringene i Ynglingen.

6-åringene i Halden menighet hadde påskeverksted med baking og farging av egg. Påskens budskap stod i sentrum og

barna lærte om tradisjoner og skikker som tilhører høytiden. Det ble utdeling av 6-årsboka på gudstjeneste i Ynglingens

lokaler. Etter gudstjenesten var det også påskeverksted hvor barna fikk lage påskepynt.

STØRST AV ALT
TROSOPPLÆRING I DEN NORSKE KIRKE

Tårnagenter i Haldens kirker

Nytt fra Berg menighet

Olsokfeiring i Berg

Tradisjonen tro, blir det også i år Olsokgudstjeneste den 29. juli i Berg, i samarbeid med St Peter katolske menighet i Halden. Vi samles til økumenisk gudstjeneste i Berg kirke kl 18.00. Etter gudstjenesten samler vi oss rundt grillen i prestegårdshagen. Ta med grillmat. Kaffe og kaker serveres.

Konfirmantpresentasjonen i Berg kirke blir i år:

Søndag 11. september kl 11.00.
Søndag 18. september kl 18.00.

«Tilbake til kirken»-søndag.

25. september kl 11.00 er det «Tilbake til kirken»-søndag i Berg. Kristne vil vel alltid ønske å invitere med seg mennesker til gudstjenesten. Denne søndagen utfordres menigheten spesielt til å invitere med seg noen til gudstjenesten.

50-årskonfirmantene

25. september kl 11.00 inviteres også menighetens 50-årskonfirmanter til gudstjenesten. Etterpå blir det en samling for dem på menighetshuset.

Menighetslunsj

Diakoniutvalget inviterte til menighetslunsj etter jazzgudstjeneste 15. mai. Mange kom, og vi hadde en trivelig stund på menighetshuset. Det sosiale samvær gjør at vi blir bedre kjent med hverandre og det knyttes et sterkere bånd mellom ulike mennesker i menigheten. Diakoniutvalget arrangerer to menighetslunsjer hvert halvår.

Både i Berg, Asak, Rokke, Idd og Immanuels kirke ble det arrangert *Tårnagenthelg*. Glade og forventningsfulle 8-åringene fikk utforske sin lokale kirke og lære om symboler og tradisjoner. De fikk også bli kjent med Bibelens mange spennende fortellinger. Klokketårnet skulle utforskes og dette var en ny og spennende opplevelse for de fleste av barna.

Karnevalsgudstjeneste i Immanuels kirke

I Immanuels kirke fikk 9-åringene være med å feire karnevalsgudstjeneste hvor de i forkant hadde karnevalswerksted. Ikke alle barna visste at vi før kirkens store høytid Påske har vi 4 ukers fastetid. Vi trenger å forberede oss til påskehøytiden og påskens budskap. Det ble undervist om skikker og tradisjoner i fastetiden og hva ordet karneval betyr.

På gudstjenesten var barna kledd i ulike kostymer og drakter og gikk i prosesjon inn i kirken. Barnekoret satte en ekstra spiss på gudstjenesten med sin fine sang. Fastelavenssøndag ble feiret med både fastelavensris og fastelavensboller til barnas store glede.

Lys Våken i Idd kirke

11-åringene ble invitert til et

Tårnagenter i Asak kirke

Tårnagenthelg i Berg kirke.

«Lys Våken» i Prestebakke kirke.

Tårnagentene i Rokke samlet.

arrangement som kalles «Lys Våken». Barna fikk lære sin lokale kirke å kjenne gjennom kirkesafari og historisk vandring. Bibelfortellinger ble også formidlet til interesserte 11-åringene. Overnatting i kirken var en del av opplegget. Både Idd, Berg og Enningdal menigheter fikk stor oppslutning på sine arrangement. I Prestebakke kirke var konfirmantene

med som hjelpeledere. «Lys Våken»-sangen ble innøvet av organist Michael Servant og den ble sunget på gudstjeneste i Berg kirke av entusiastiske 11-åringene.

Trosopplæringsarrangementene er bare i sin spede begynnelse i menighetene i Halden. Etter hvert blir tilbudet utvidet og enda flere barn kan finne veien til sin lokale kirke og være med

på de tilbud som menigheten sender invitasjoner om. Trosopplæringsplanen har hatt en forsøksperiode på 5 år rundt om i ulike menigheter i Norge. I løpet av de neste 5 år skal planen settes i verk i alle menigheter i Norge. Det er viktig at barna blir kjent med sin lokale kirke og lærer om kirkens budskap og dåpens innhold.

Berg kirke

Folkedans og folkemusikk i Berg kirke

AV ROALD TOBIASSEN

Fiolintoner, nykkelharpe, trekkspill, gitar, kontrabass og folkedans satte sitt preg på gudstjenesten i Berg kirke den første søndagen i juni.

Det er sjetten år på rad det blir arrangert en folkedansmesse i Berg kirke. Den vanlige liturgien var bygget ut med toner fra «Träd in i dansen, en svensk folkedansmesse» av Per Harling og Susanne

Bågenfeldts. Det er Nølhottar-nes folkedanslag og Hogdal spelmanslag som står for musikken og dansen. Mange kirkegjengere setter pris

på denne tradisjonen, fordi musikken og folkedansen er utført på en respektfull måte og som en integrert del av gudstjenesten. Etter folkedans-

messen serverte Berg bygdekvinneklubb rømmegrøt, kaffe og kaker i prestegårdshagen. Her fikk vi også mer oppvisning av folkedans og musikk.

I tillegg til folkedansmesse på søndagen var det folkemusikk-konsert i Berg kirke på lørdag kveld. Ekteparet Mia og Christer fremførte vakker sang og musikk med nykkelharpe, fiolin og mandola. Det var en stor opplevelse for alle som var møtt frem.

Berg menighet

Friluftsgudstjeneste på Berg Bygdetun

2. pinsedag ble det i godt sommervær arrangert gudstjeneste på bygdetunet med etterfølgende servering av rømmegrøt og andre godsaker.

TEKST OG FOTO: **INGER LISE SKAUGE**

Arrangementet var et samarbeid mellom Berg, Rokke og Asak historielag og menighetsrådene i Asak og Tistedal.

Dette året hadde i overkant av 100 mennesker satt seg til rette da pinsegudstjenesten den 13. juni startet. Sogneprest Reidar Finsådal ledet gudstjenesten og fikk forsamlingen med på å synge Hurra for deg

som fyller ditt år – som en markering av kirkens fødselsdag.

– Og hva vil kirken ønske seg, når vi synger «Si meg så, hva vil du mere?», spurte Finsådal og svarte selv: – Slipp Ånden løs, er kirkens store fødselsdagsønske.

De frammøtte fikk delta i en kort, men innholdsrik gudstjeneste. Hilde Finsådal leste Eyvind Skeies dikt Jeg synger

om en malermester, og Kristin Breda sang Einar Skjæråsens tekst «Himlen blåner for vårt øye», nydelig akkompagnert av Arild Elnes på saksofon og kantor Svein Anders Aasen på elektrisk piano.

Etter gudstjenesten samlet folk seg oppe på tunet til bespisning, der Thor Sørbrøden orienterte om hvordan livet på en gård, lik denne på Berg Bygdetun, kunne ha fortonet

seg før i tiden. De som ønsket det, kunne etterpå vandre rundt å bese husene på tunet.

Historielaget har i flere år hatt arrangermenter i samarbeid med menighetene i gamle Berg prestegjeld. Det første fellesarrangementet mellom menighetene og historielaget var det store stevnet på bygdetunet i 2005, da 100-årsjubileet for unionsoppløsningen ble markert.

Nytt fra Asak menighet

Kirkestue i Asak

Arbeidet på det nye bygget med arbeidsrom for kirketjener og kirkestue for Asak menighet, er nå godt i gang og bygget har begynt å reise seg. Parkeringsplassen ved kirken er nå et anleggsområde, men vi har likevel klart å få plass til alle bilene ved konfirmasjonsgudstjenestene og andre gudstjenester med stort frammøte. Vi gleder oss over at arbeidet er i gang.

Asak menighet må samle inn midler for å kjøpe inventar og utstyr til kirkestuen. Det er en egen komité som arbeider med dette. Komitéen har sendt ut «tiggerbrev» til mange bedrifter i byen og på den måten fått inn en god del penger.

Loppemarked

I tillegg har Asak menighet arrangert loppemarked 21.–22. mai på gamle Asak skole. Dette var et vellykket arrangement, mange av menighetens medlemmer hjalp til både på forhånd for å gjøre i stand, under selve loppemarkedet og med opprydding etterpå. Det ble et positivt sosialt fellesskap. Det kom inn ca. 40.000 på disse to dagene – veldig bra! STOR TAKK til alle som hjalp til med loppemarkedet og til dere som ga bort «lopper».

[... fortsetter på side 8]

Nytt fra Sjømannskirken

AV EINAR MADSO

Rekordbesøk ved sjømannskirkene.

Sjømannskirken hadde over 916.000 møter med mennesker i fjor, en økning på nesten 40.000 fra 2009.

Tallene omfatter besøk på og utenfor sjømannskirkene verden rundt, plattformbesøk i Nordsjøen, skipsbesøk og digitale møteplasser.

Sjømannskirken på Grand Canaria er den mest populære av de 32 sjømannskirkene våre, med ca. 91.000 besøkende.

968 par ble viet ved våre

utestasjoner. Vi må også nevne at vi ombord på skipene til Color Line hadde 56 medseilinger.

Sjømannskirken bisto 10.700 utenlandsnordmenn i forbindelse med sykdom, dødsfall eller andre akutte kriser.

Antallet sosiale saker økte fra 1232 i 2009 til 1632 i 2010.

Vi er opptatt av å være der det er bruk for oss, uavhengig av hvor vi har våre sjømannskirker.

Med de raske endringene i dagens globaliserte verden,

må sjømannskirken alltid være i forandring. Dette koster penger slik at vi er avhengig av privat og offentlig støtte.

Minnestund på stranden i Miami, USA.

Like ved Daytona Beach styrtet nylig flyet med de norske flyinstruktørene William Bloch (28) og Gustav Granholm (21) i sjøen. Sjømannskirkens studentprest Anne Løyning og sjømannsprest Erland Grøtberg var senere sammen med studentene på flyskolen

ved en minnestund for disse to nordmennene.

Kongelig navn på ny sjømannskirke.

H.K.H. Kronprinsesse Mette-Marit har sagt ja til at den nye sjømannskirken i Miami får bære hennes navn.

Den nye kirken skal åpnes til høsten og får navnet: Sjømannskirken Kronprinsesse Mette-Marits kirke. Sammen med det øvrige kongehus utviser hun et engasjement i kirkelig og sosial sammenheng som er i tråd

med de verdier Sjømannskirken står for.

Andre sjømannskirker som er stolte bærere av kongelige navn er: Stockholm, Paris, New York, Torrevieja og København.

Nytt kirkelokale i Alanya

På selveste 17. mai ble disse lokalene offisielt tatt i bruk med biskop og generalsekretær til stede. Dermed kan de ansatte invitere til et større hovedrom, grupperom, bibliotek, kontor og kjøkken.

God sommer til dere alle.

SJØMANNSKIRKEN
Norsk kirke i utlandet

Konfirmasjon

Hvordan er det å være konfirmant i kirken?

TEKST OG FOTO:
JOHANNES W. HALVORSEN
MENIGHETSPEDAGOG

Det er en nydelig onsdag ettermiddag i begynnelsen av juni, og vi befinner oss i Peppes lokaler i Svenskegata. Et konfirmantår er nettopp avsluttet, alle har knelt i hvit kappe, konfirmasjonsmiddagene er spist og noen har antagelig rukket å investere konfirmasjonspengene sine allerede. Lokket av løfter om gratis pizza sitter ni nykonfirmerte ungdommer klare til å fortelle om hvordan det oppleves å være konfirmant i kirken.

– Hva husker dere best fra konfirmasjonstiden deres?

– Leiren!

Ikke helt uventet er det stor enighet om akkurat det. Å være konfirmant i kirken betyr at man er med på ganske mye gjennom et helt skoleår; gudstjenester, undervisnings-samlinger, konserter, seminarer og altså – leirweekend: Tre dager tett sammen med venner, folk du bare kjenner litt og mange nye fjes. Og det pleier å være populært.

– Hva var det beste med leiren?

– Underholdningskvelden! Og 50-lappen!

– 50-lappen...?

– Ja, det var en fyr som satt og vifta med en 50-lapp for å komme opp på scenen, og han endte opp med å få kallenavnet 50-lappen. Men det brukes ikke nå lenger, da.

– Det var bra at vi fikk såpass mye fritid. Jeg fikk nye venner!

– Jeg tenkte at det skulle være bare bibellesning og stress hele tiden, men det var det ikke. Det var morsomt!

– Så dere ble kjent med nye folk?

– Ja, jeg ble kjent med en jeg aldri hadde truffet før.

– Og jeg ble bedre kjent med meg selv!

– Har dere vært mye på leir før?

En ikke lenger helt ung menighetspedagog ser for seg at dagens jetset-konfirmanter sikkert har vært med på masse spennende leirer og turer. Men nei:

– Bare på leirskole.

– Jeg har vært med på Sandarcup.

Katrine, Jennifer og Randi koser seg med pizza.

– Jeg også!

For mange er det å reise bort en weekend på leir noe ganske nytt og spennende, og uansett er det en opplevelse man husker.

Pizza kommer på bordet, og konsumeres i imponerende tempo. Vi snakker litt om hvordan det var å skulle være med på gudstjenester.

– For meg var det helt naturlig å gå på gudstjenester. Jeg har vært mye på gudstjeneste fra før.

Et par stykker nikker enig. For andre har dette vært noe nytt.

– Det var egentlig koselig å gå i kirken. Særlig i Berg kirke;

der er det alltid kirkekaffe.

– Og så var vi på sånn jazzmesse i Immanuelskirken, det var moro.

– Ja, og da tok han presten helt av, og dansa rundt!

Flere er enige om at en ikke nærmere navngitt prest er «gæærn», og menighetspedagogen spør nysgjerrig hva de mener med det:

– Han oppfører seg liksom som alle andre, selv om han er prest.

– Er det bra eller dårlig?

– Veldig bra!

Etter hvert dreier samtalen inn på hvorfor ungdommer velger å konfirmere seg i kirken?

Katrine, Marie, Ann-Christin, Markus, Knut Erik, Y. kirken.

– Mamma!

– Penger!

– Farmor og farfar!

Et par stykker er veldig klare på at dette var deres eget valg:

– Jeg er kristen, så for meg var det naturlig å konfirmere meg i kirken.

Det nikkes forsiktig hos flere rundt bordet.

– Jeg hadde egentlig bestemt meg for å konfirmere meg borgelig. Men så sa mamma at «Jeg konfirmerte meg i kirken, så det må du også gjøre». Så slik ble det. Men jeg har ikke hatt noe å klage på!

Halden og Omegns
Begravelsesbyrå AS
Damhauggt. 15

Telefon: 69 18 44 51
En god hjelp
i en tung stund

avd. Haugen
Begravelsesbyrå
Busterudgt. 7b

Telefon: 69 18 16 57
Vi hjelper
i en vanskelig tid

Tom for printerblekk?
Canon/HP/Lexmark
og Pelikan blekk

Køhn:libris

Storgaten 24 – tlf. 69 18 43 44
– et førstevalg i sentrum

KOLÅS EFTF. A/S
AUTORISERT RØRLEGGER

Nedre Bankegt. 34 - 1771 Halden - Tlf. 69 19 07 00

Alt i
MALERVARER -
TAPETER og
GULVBELEGG

FARGERIKE

Halden Farvehandel A/S
Torvet, 1767 Halden. Tlf. 69 21 38 50

Bestill
synsundersøkelse
idag!

interoptik
Halden Optiske

Tlf. 69 18 42 75

Børkes Bakeri
– baker byens beste brød

Skippergata 14
Tlf. 69 18 13 72

Haldenfriskole
www.haldenfriskole.no

Evangelisk skole – tverrkirkelig profil.
Tett oppfølging av eleven.
Uteskole
Egen datamaskin fra 4. trinn
Gratis bærbar pc i ungdomsskolen
Vanlig fri skoleskys for alle.
Kontakt: tlf. 69 17 87 80
E-post: kontakt@haldenfriskole.no

Bergstrøm
Kjøtt og
Delikatesse AS
Tlf. 69 18 56 20

Storgata 18
Utsalg i Storgata 11

BERG SPAREBANK
EIENDOMSMEGLING AS

TERRA
GRUPPEN

Storgata 10 – 1771 Halden
Tlf. 69 21 19 50

Årets konfirmanter i Berg menighet.

(Foto: Fotograf Grinna)

Marie og Ann-Christin har allerede bestemt seg for å bli med som konfirmantledere til neste år.

Markus var konfirmant i Halden, Knut Erik var konfirmant i Berg.

annic, Jennifer, Johanna og Randi er enige om at de vil anbefale andre å bli konfirmert i

Vi snakker litt videre om forventninger de hadde til konfirmasjonstiden og hvordan opplevelsen faktisk ble. Etter hvert kommer vi inn på selve konfirmasjonsdagen.

– Hva slags følelse hadde du i magen når du satt i kirken på konfirmasjonsdagen?

- Helt forferdelig!
- Stressa!

– Det gikk helt greit, jeg var ikke nervøs i det hele tatt egentlig.

– Jeg var nervøs og redd; jeg holdt på å dø!

Redsel for å snuble i

konfirmantkappa eller tenne på håret sitt er visst en gjenganger, og menighetspedagogen får høre ti historier på en gang om hvordan ting nesten gikk galt i kirken. Det skal her tilføyes at undertegnede ikke har fått med seg noen av disse nestenulykkene, selv om han satt foran i kirken og fulgte nøye med...

– Det jeg var mest nervøs for med konfirmasjon var at jeg måtte holde takketale.

– Jeg slapp det!

– Jeg måtte; var nervøs som bare det for å klinge i glasset...

Men tross alle redsler og kvaler er de ganske enige om at konfirmasjonstiden var en bra opplevelse.

– Jeg hadde forventet at det skulle være skikkelig kjedelig, at vi bare skulle sitte og lese i Bibelen og sånn hele tiden, men det var mye bedre!

Pizzakurvene begynner å bli tomme, men før vi går ut i ettermiddagssola for å ta bilder lurer menighetspedagogen på om de har lært noe i løpet av det siste året. De fleste er enige om at de har lært mye.

– Jeg har lært masse!

– Jeg har lært hvordan dåp foregår.

– Og at dåp er en slags

begravelse, det visste jeg ikke.

– Ja, og at man blir født på ny og i pakt med Jesus og sånn.

Vi venter på regningen og noen begynner å finlese buss-tabellene; nå er vi straks ferdig. Men først et par spørsmål om fremtiden:

– Hva tror du at du kommer til å huske fra konfirmasjonstiden din om 30 år?

– Jeg aner ikke!

– Konfirmasjonen min.

– Ja, den kommer jeg til å huske!

– Kanskje leiren og; jeg hadde det veldig morsomt der.

Helt til slutt får alle utfordringen om hvilket råd de vil gi til neste års konfirmanter:

– Det er ikke noe å være

stressa for, egentlig, det er bare å være med.

– Slapp av og følg med.

– Ikke stress. Det er ikke så fælt som dere tror!

Snart er alle på vei hjem, og til høsten kommer en ny gjeng med konfirmanter i menighetene våre. Noen av dem som konfirmerte seg i vår blir med videre som konfirmantledere, og om et år sitter kanskje du og vet hvordan det er å være konfirmant. Hvis du er født i 1997 og ikke har fått skrevet deg inn ennå har du fremdeles muligheten – ta kontakt med menighetskontoret eller skriv deg inn direkte på halden.kirken.no.

For oss er **privatkunder** like viktige som **bedriftskunder**.

Handelsbanken

www.handelsbanken.no

Glassmester'n
OSKAR HANSEN
GLASSMESTERI OG RAMMEFORRETNING
Oscarsgt. 14
Tlf. 69 18 29 76. (Nattservice: 92 89 91 11)

JENSEN & SCHEELE BIL AS

Vestgårdveien 1 – Postboks 1080, 1787 Berg
Telefon 69 21 35 00 – Telefax 69 21 35 10
www.jensen-scheele.no

H. Andersen
libris

Midt i gågata i Sentrum Nord
Tlf. 69 17 84 00
– Din bokhandel
www.libris.no/andersen

STANSEFORMFABRIKKEN
STANSEFORMER
av høyeste kvalitet
Konstruksjon på DAK,
stanseri og matriser
Laserskårne stanser og renseverktøy
Utskjæring av prøve-esker
Stanseformfabrikken AS, Lødeveien 66, N-1769 Halden, Norge
Telefon 69 17 52 20 – Telefax 69 18 21 55

Halden SpareBank 1

Bank. Forsikring. Og deg.

Østfold GULLSMED
ETABLERT 1861
– Gaven som gjelder
Storgata 3
Tlf. 69 18 20 33

AF

AF Bygg Østfold
Tlf. 69 21 36 00

Lie
Handelsgartneri

v/Odde Bru
Tlf. 69 18 00 20
Mandag–fredag 10–17
Lørdag 10–14

Asak menighet

Loppemarked med bivirkninger

AV INGER LISE SKAUGE

En stor flokk med frivillige arbeidet med loppemarkedet til Asak menighet. I lang tid før selve markedet hadde planleggingsgruppa for ny kirkestue hendene fulle. Gjenstander ble hentet gjennom flere uker, og loppesalen ble oversiktlig og ryddig innredet. Det var stor trafikk under selve loppemarkedet. Tre andre markeder i området gjorde sitt til at kjøpelystne haldensere gjorde disse dagene til innkjøpsdager. Det virket som om folk gikk fra sted til sted.

Vaffellukten var byttet ut med sveleluft for anledningen, noe

som var godt både for besøkende og betjening. Mye ble solgt, – og over 40.000 kroner til investering i kirkestua var et flott resultat.

Tordenskiolds soldater i menigheten opplevde disse dagene særdeles inspirerende og sammensveisende – en positiv bivirkning i tillegg til

slitet som fulgte med. Totalt ble det nedlagt hele 346 dugnadstimer. Etter opprydning samlet alle medhjelperne seg og hadde en takkestund til Gud, og det ble bedt om velsignelse både over formålet – kirkestua – og over kunder og dugnadsarbeidere.

Pinse

Vi har nylig feiret pinse; – kirkens «fødselsdag». Redaksjonen synes derfor det passer svært godt å minne leserne om Grundtvigs vakre salme fra 1843:

*Apostlene satt i Jerusalem
og ventet på Herrens time,
for øret da brått det ringte dem
som tusene klokker kime.*

*Det rørte dem alle så underlig,
det var ikke før opplevet;
der taltes om dem i himmerik,
der ble deres navn oppskrevet.*

*Der taltes om
dem som livets ord
nu skulle med kraft forkynne,
om himmelgleden
ved Herrens bord,
som skulle på jord begynne.*

*Da høstes på Sion
der sus og brus,
Guds time, nu var den slagen!
Med kraft fra det høye
det lave hus
ble oppfylt på pinsedagen.*

*Da viste seg tunger
som ild og glød,
Guds Ånd la dem*

*ord i munnen.
På folkenes tunger Guds ord
gjenlød,
mangfoldig, men ens i
grunnen*

*Så tentes på jorden det lys
fra Gud
som siden lik sol har strålet,
hvor levende røster Guds
nådes bud
forkynte på modersmålet.*

*Og har vi til nu
med det store ord
som stammende småbarn
strevet,
av himmelens ild som kom
til jord,
vi har dog en gnist opplevet.*

*Den gnist der ulmer hos oss
ennu,
oppblusser og i Guds time;
så glade rinner det oss i hu
at himmeriks klokker kime.*

Nytt fra
Asak menighet

[fortsettelse fra side 5]

Lotteri

Det er satt i gang et lotteri til inntekt for kirkestuen. Dette vil vare ut august-måned. Det er mange fine gevinster.

50-årskonfirmanter

De som ble konfirmert i Asak kirke i oktober for 50 år siden, kan allerede nå sette av søndag 9. oktober til et gjensynstreff i kirken. Et brev sendes i disse dager ut til alle dem som vi har klart å oppspore adressene til. Skulle noen jublanter ikke få et slikt brev i posten, ber vi om at det tas kontakt på telefon 414 13 977.

Halden historiske Samlinger

I forbindelse med skrivingen av boka Kirker og kirkegårder i Halden, ble det funnet noe som menighetsrådet vil be Halden historiske Samlinger om å ta vare på. Det gjelder to gamle fotografier av alterpartiet i kirken. Det ene bildet var en gave til kirken fra prest og historieskriver Ivar Sætrang. På kirkeloftet ble det funnet en del gamle bøker, liturgiske hefter og preksamlinger, noe av det tilbake til 1803. Det er tatt kontakt med James Archer i Østfoldmuseene – Halden historiske Samlinger.

Morten Kravik, Den norske Israelsmisjon:

For at dere skal være der jeg er...

Redaksjonen mottok denne artikkelen kort før påskenummeret gikk i trykken. Vi synes imidlertid den er så god, at vi gjerne vil ha den med i bladet nå, – selv om vi for lengst har passert pinse!

Ukene går og har gått. Er det uke 7, 8 eller 9, – for er det i uke 8 da...

Tiden invaderer våre liv. Samtidig lar vi oss lett invadere og manipulere Hvor ble det av den?

Det snakkes om : Her i tiden – og siden i evighet. Det første Gud helliget var tiden, før både mennesket og alt annet ble det.

Det jødiske folk fikk en helligdom i tiden der selv tiden hviler, sabbaten. Samtidig peker denne ordningen framover mot dagen som aldri slutter.

Det liggende 8. tallet ligner på et liggende, og hvilende timeglass. I motsetning til den gamle taletrengte presten som snudde timeglasset under prekenen med kommentaren:

Dere tåler vel et glass til.

I tidens fylde kom han... Det tales i Paulus brev til menigheten i Efesos (Ef 1:10) om en frelsesplan eller husholdning i tidens fylde der alt samles til ett i Kristus, både det som er i himmelen og det som er på jorden.

Vi nærmer oss en av jødernes 3 store høytider: påskeuken.

En høytid også vi ikke-jøder gjerne ta med i vår planlegging. Hver den som bærer med seg den samme tro som Abraham feirer gjerne høytiden til minne om at Gud frelste og fridde ut sitt folk fra døden og slaveriet i Egypt.

Vi kan følge jøden Jesus gjerning gjennom dagene i påskefesten, og så våkne opp

til Den 8. dagen, dagen etter sabbaten. Da står Jesus opp fra død og grav. Samtidig pågår tempeltjenesten like i nærheten og årets førstegrøde svinges i takknemmelighet foran Herrens alter. Denne av Gud planlagte «tilfeldigheten» lar evigheten bryte inn i ukens og tidens syklus. Messiasdagen er her! Tiden hviler. Den evige sabbat bryter inn, og vi får være der han er. Det er det han ville helt fra skapelsen av. Det er det jeg kan se fram mot, jeg og enhver som tar imot den samme tillit til Gud som Abraham hadde fått. Der han er – når tiden hviler i all evighet!

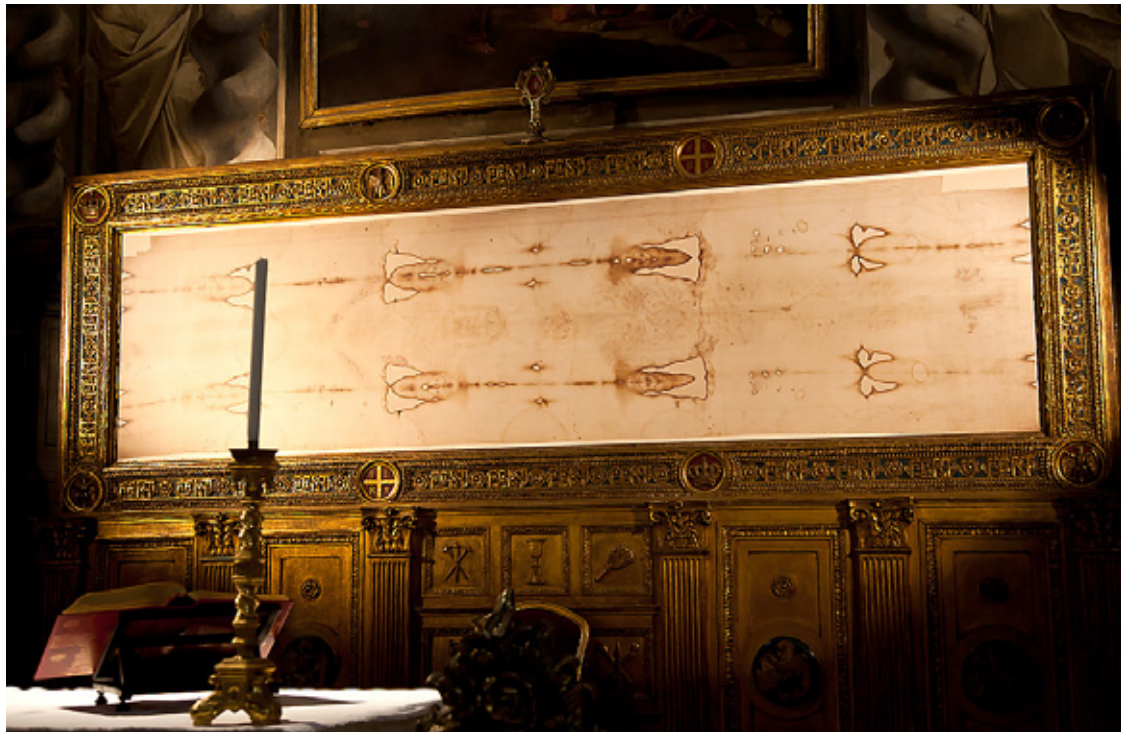
MORTEN KRAVIK,
MISJONSSEKRETÆR,
DEN NORSKE ISRAELSMISJON

Bokomtale

Likkledet i Torino

Et tegn for vår tid

Likkledet i Torino slik man opplever det i Santo Sudario kirke.

Andreassen, Jostein
Likkledet i Torino.
Et tegn for vår tid.
218 s. ill. Oslo 2011

AV **UNNI E.B. NØDING**

I 1988 holdt tre Oxfordforskere en pressekonferanse i British Museum. Det dreide seg om resultatet av deres C-14-undersøkelse av en prøve fra et linklede. På tavlen bak dem sto det stolt: 1260–1390! Deres konklusjon til pressen var: Likkledet fra Torino er datert til middelalderen, og er som sådan et fromt falsum! Så enkelt var det. Andre vitenskapsmenn, 40 i tallet, hadde da noen få år før arbeidet intenst med undersøkelser i fire år. Deres resultater var like oppsiktsvekkende: de kunne ikke si annet enn at

kledet måtte være fra antikken, det hadde et avtrykk (fotografisk og i negativ) av en korsfestet, død mann i full lengde. Bildene de fikk frem på sine datamaskiner var forbløffende. Mannen liknet sterkt på de tidlige bysantinske fremstillingene av Frelseren. Interessen blant en rekke uavhengige vitenskapsmenn varte ved og litteraturen om kledet vokste.

I 2011 er det en stor utstilling i Jerusalem som tar med mange momenter i spørsmålet om linkledets ekthet historisk sett. En jødisk professor i botanikk, *Avinoam Danin*, har arbeidet med sporene etter planter, blomster og pollenkorn nettopp på dette kledet i 10 år. Utstil-

lingen viser bl.a. et foto i full størrelse (kledet er 4,43 m l.), eksempler på blomster og planter fra det indre Middelhav som kan spores på kledet og en rekonstruksjon av tornekronen.

I årene siden 1988 har lærde avhandlinger og rapporter fortsatt å beskrive kledet. Det finnes knapt noen gjenstand fra antikken som er grundigere undersøkt med alle tilgjengelige, moderne metoder av forskere fra en rekke land. Kledet er fotografert, målt opp, analysert kjemisk ned til den enkelte linfiber og pollenkorn. Bloddråpene er autentiske, blodtype, slag- og piskemerker – alt er undersøkt og kartlagt. Svarene – de kan du lese om i Andreassens spennende bok.

I et stort noteapparat henvises den vitenskapsorienterte leser til videre studier.

Jeg er her litt forsiktig med å fortelle leserne for mye på forhånd. Mange av spørsmålene som måtte melde seg, får etterhvert et svar. Boken fører oss fra de naturvitenskapelige undesøkelsene til de mer historiske kildene, som skriftlige og billedlige beskrivelser av likkledet. I de mange avisomtalen av boken i våres kunne vi lese om mannen i kledet, eller retttere sagt om avtrykket av mannens for- og ryggside på kledet. Mannen hadde ligget der omgitt av blomster og urtebuketter fra Jerusalem og omegn, nettopp de som blomstrer så fint i mars/april – til påsketider.

De fleste forskere av kledet bekrefter at mannen meget sannsynlig er Jesus Kristus, død ca. år 33 etter årtusenskiftet. De to romerske myntene det er funnet avtrykk av på kledet ble preget i år 32 e. Kr. Mannen som ble pisket på romersk vis, tornekronet og korsfestet lå bare 2–3 dager i kledet, og funnene bekrefter øyenvitneskildringene til evangeliene punkt for punkt. Og selve bildet? Det er ikke malt, men nærmest svidd inn i linfibrene. Det ser ut som negativen på en fotografisk film. Den prosessen kan vitenskapen ennå ikke forklare.

Jostein Andreassens bok er spennende, gjennomarbeidet og meget omfattende. Den er en etterlengtet sammenfatning på norsk av en vidtrekkende vitenskapelig produksjon de siste 30 årene utført av forskere fra hele verden.

Hvorfor landet C

14-dateringen fra Oxford i middelalderen? Denne boken har svaret. Ta og les! Videre oppfordres vi til å lese mer på internett. Boken har alle referanser: for eksempel www.shroud.com og en rekke andre.

For dem som skal på Israelstur i løpet av 2011 så er det anledning til å se nevnte utstilling i det katolske Nôtre Dame-senteret i Jerusalem. Utstillingen er gratis og åpen for alle!

Lesefrukter til ettertanke

ved Trond Enger

Dommen over oss er ikke at vi har forsømt å bringe vår teologi på høyden med tidens tenking – selv om det nok stemmer, men at vi ikke handler i overensstemmelse med den teologi vi allerede har.

Friedhelm Hoffmann
tysk teolog, biskop til Würzburg
1942–

Kunst er lengselen etter Gud.

Alexei von Jawlensky
russisk-tysk maler
1865–1941

Alt man sier, bør være sant. Men ikke alt som er sant, bør man også si.

Voltaire
fransk forfatter
1694–1778

RING-BLOMSTERS
Kongens Brygge
1767 Halden
Tlf. 69 18 54 15

Kjell Harlem
Gravemaskiner a.s.
Holmbo, Iddeveien 316
1765 Halden
Telefon 69 19 33 35
E-mail: post@khg.no

Bryllup – Dåp – Konfirmasjon – Jubileer – Minnestunder

Naturligvis bruker vi hvite duker og hvite tøyservietter til livets store anledninger! Vi serverer aldri annet enn hjemmelaget mat.
Tlf. 69 17 52 32 – hele året rundt.

Fredriksten Kro

Lang tradisjon
tilpasset nåtiden

Ekstreand

BLOMSTER-
FORRETNING

Busterudgata 9
Tlf. 69 18 13 34

Kildebo Blomster

Storgt. 16 – Tlf. 69 18 14 10

**DEKK FOR
ALLE BEHOV!**

DEKK Partner
Halden Dekk A/S
Knivsvovn. 4, 1788 Berg
Tlf. 69-19-55-75

**Kringla
Konditori**

GRANVEIEN 2
1792 TISTEDAL
TLF. 69 19 14 63

Kuler & Krutt Catering leverer alt av matretter hjem til deg. Spennede tapas-retter, festmiddager, snitter eller tradisjonelt koldtbord.

I våre flotte lokaler på Kaserna i Fredriksten festning, er det ypperlig å avholde f.eks. barnedåp, konfirmasjon, bryllup, julebord, minnestund osv. Vi har også gode konferanselokaler med alle fasiliteter.»

K.
Kuler & Krutt

Tlf. 47 60 57 60
eller 959 33 660
www.kaserna.no

B I A
Berg, Idd og Aremark
Regnskapslag

Rødsvveien 46 - 1781 Halden

Hf

Hafsrod & Partners
EIENDOMSMEGLING AS

Tlf. 69 17 92 90

Inger Lise Skauges bok

Mine bibelske søstre

Vår alltid like iherdige, fantasirike og glade «søster» Inger Lise Skauge har utgitt den fantastiske boken «Mine bibelske søstre».

TEKST OG FOTO: ARILD STANG

Fra bokens bakre omslagsside sakser vi: «Har du fundert på hvordan for eksempel Rebekka opplevde det å måtte forlate sin familie for å gifte seg med en mann hun aldri hadde møtt – eller hvordan Hegar opplevde å måtte bære fram en sønn for Abraham og Sara – for å bli sendt vekk etterpå?»

Med «Mine bibelske søstre» lar Inger Lise Skauge oss få forfriskende og annerledes møter med et femtitalls kvinner i Bibelen. Forfatteren sier at dette er en forsiktig beskrivelse. For oss som liker å lese i Bibelen er langt fra alt stoff nytt. Vi har vel alle fra tid til annen «kommet over» mange av disse bibelske kvinneskikkelsene. Men vi har vel ikke alltid reflektert noe dypere over hvordan disse kvinnene må ha vært, eller hva de har følt.

Inger Lise har med denne boken gitt alle disse femtitalls kvinnene et fullstendig nytt liv! Hun har trengt dypere inn i hver enkelt kvinnes forutsetning i tiden, hennes motiv, tanker og følelser. Hver eneste av kvinnene har fått et levende bilde, som om vi leste en virkelig førsteklasses spenningsroman. Dessuten har forfatteren gjort det store pedagogiske grep å samle «søstrene» i grupper med naturlige tilknytningspunkter

– uavhengig av hvilken tids-epoke de er hentet fra. Etter hvert kapittel har hun dessuten stilt et adekvat spørsmål til ettertanke for oss som lever i dag.

Noen skal visstnok ha fått det inntrykk at boken er om kvinner for kvinner. Dette er totalt feil! Ikke minst for menn i vår tid gir forfatteren oss dybdepsykologiske innblikk i kvinners – menneskers – tankegods og følelsesliv i et tidløst perspektiv.

Vi gir denne unike boken vår beste anbefaling!

Inger Lise Skauges siste bok, «Mine bibelske søstre».

Konfirmasjon

Tanker fra en konfirmasjons gjest

AV LISBETH BJERKE

Søndag 15. mai var jeg invitert i konfirmasjon i Idd kirke. Det var mange konfirmanter og mange gjester – en høytidsstemt forsamling.

Vakre unge mennesker på terskelen til det voksne livet, men ennå med et ben i barndommen.

Prest denne dagen var Reidar Finsådal, og at han

hadde kontakt med ungdommene var lett å forstå. Han snakket et språk som vi alle forstod. Da han i sin tale til konfirmanter snakket om det å være verdifull gikk budskapet rett inn også hos de fleste av oss som var tilstede i kirken.

Han plukket ut av skoen en sammenkrøllet, illeluktende og skitten femtikrone-seddel og spurte konfirmanter hva

de trodde den var verdt?

Riktig nok luktet den vondt, riktig nok var den krøllete og skitten, men fortsatt hadde den samme verdi.

Sånn er det med oss også sa presten; det er det samme hvordan vi ser ut, hvordan vi lukter eller hvordan vi føler oss. Vi er like verdifulle for Gud, uansett. Er det ikke flott?

Han sa selvfølgelig mye mer, men det er dette budskapet jeg

sitter igjen med etter denne søndagen, vi er verdifulle for Gud, uansett.

I selskapet etterpå var det mange som hadde fått med seg akkurat dette budskapet.

Glem ikke bort at du er verdifull, at du er viktig her og nu, at du er elsket for din egen skyld, at ingen annen er som du.

JERNIA
BILLINGTON Tlf 69 17 24 20

Nettbuss Østfold
Peer Gynt Tours
tilbyr turbusser og skreddersydde gruppeturer.
Din reisearrangør.
Gruppeturer i inn- og utland.
Ta kontakt for et uforpliktende tilbud!
Tlf. tlf: 69 13 77 00
www.nettbuss.no

BERG
SPAREBANK
ikke bare bank

Storgt. 10 – Postboks 83 – 1751 Halden
Tlf. 69 19 60 00 – Fax 69 19 60 01
www.berg-sparebank.no

HVORDAN HAR DU DET egentlig?

Kirkens SOS 815 33 300

ET MENNESKE Å SNAKKE MED NÅR LIVET ER SOM VERST

MobilData
DATATJENESTEN AS
Storgata 4b, 1767 Halden
Tlf.: 69 17 96 10 - Fax: 69 17 96 18
halden@mobildata.no

Sverre Martiniussen
PIANOSTEMMER/
TEKNIKER
Virked: piano – fjell
cembalo – bakering
Kjøp og salg av nytt og brukt
Prestegårdsveien 1, 1791 Tistedal
Tlf: 69 19 24 06
Mob: 91 36 02 45

Kvalitets-
trykksaker

O'K
TRYKK

FISKEBRYGGA – Telefon 69 17 81 50

DEKK
Partner
Gummiservice AS
Rødsveien 74
Tlf: 69 18 29 69

KIWI
RISUM - TLF. 69 18 57 93

Gudstjenesteoversikt

Berg kirke

Rokke kirke

Immanuelns kirke

Asak kirke

Tistedal kirke

Idd kirke

Prestebakke kirke

Enningdalen kirke

Søndag 3. juli

3. søndag etter pinse:

TISTEDAL KIRKE KL. 10.00:

Gudstjeneste ved vikarprest Knut Hope

PRESTEBAKKE KIRKE KL. 10.00:

Sommergudstjeneste ved sogneprest Reidar Finsådal.

ROKKE KIRKE KL. 10.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Jan Boye Lystad

Søndag 10. juli

4. søndag etter pinse:

ASAK KIRKE KL. 10.00:

Gudstjeneste v/sogneprest Reidar Finsådal. Dåp.

IDD KIRKE KL. 10.00:

Sommergudstjeneste v/vikarprest Tore E. Thorkildsen. Dåp.

BERG KIRKE KL. 10.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Jan Boye Lystad

Søndag 17. juli

5. søndag etter pinse:

TISTEDAL KIRKE KL. 10.00:

Fellesgudstjeneste v/ sogneprest Reidar Finsådal. Nattverd.

IMMANUELS KIRKE KL. 10.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Per Chr. Solberg

Søndag 24. juli

6. søndag etter pinse:

IDD KIRKE KL. 10.00:

Sommergudstjeneste v/sogneprest Reidar Finsådal. Dåp.

Fredag 29. juli

Olsok

ELGÅFOSSEN KL. 18.00:

Friluftsgudstjeneste v/sogneprest Lisbeth Heie Gregersen

BERG KIRKE KL. 10.00:

Gudstjeneste v/ sogneprest Jan Boye Lystad.

BERG

Olsokgudstjeneste v/ sogneprest Per Chr. Solberg

Søndag 31. juli

7. søndag etter pinse:

ASAK KIRKE KL. 10.00:

Gudstjeneste v/sogneprest Lisbeth Heie Gregersen. Nattverd.

ROKKE KIRKE KL. 10.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Halvor Gregersen.

Søndag 7. august

8. søndag etter pinse:

TISTEDAL KIRKE KL. 10.00:

Fellesgudstjeneste v/ sogneprest Lisbeth Heie Gregersen. Dåp.

IMMANUELS KIRKE KL. 10.00

Gudstjeneste v/ Jan Boye Lystad

Søndag 14. august

9. søndag etter pinse:

ASAK KIRKE KL. 10.00:

Gudstjeneste ved kapellan Martin Lund. Dåp.

EIVINDSETER (IDD) KL. 10.00:

Sommergudstjeneste v/sogneprest Lisbeth Heie Gregersen.

BERG KIRKE KL. 10.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Halvor Gregersen

Søndag 21. august

10. søndag etter pinse:

IDD KIRKE KL. 11.00:

Gudstjeneste v/sogneprest Lisbeth Heie Gregersen. Dåp.

PRESTEBAKKE KIRKE KL. 11.00:

1-2-3 gudstjeneste v/ kapellan Martin Lund.

ROKKE KIRKE KL. 10.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Jan Boye Lystad.

BERG KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Per Chr. Solberg

IMMANUELS KIRKE KL. 12.00

Gudstjeneste ved sogneprest Jan Boye Lystad.

Søndag 28. august

11. søndag etter pinse:

TISTEDAL KIRKE KL. 11.00:

Velkomst-og avskjeds-gudstjeneste for kapellan Martin Lund og kantor Svein Anders Aasen. Nattverd.

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Jan Boye Lystad.

BERG KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Per Chr. Solberg

Søndag 4. september

12. søndag etter pinse:

ASAK KIRKE KL. 11.00:

Høsttakkegudstjeneste v/sogneprest Lisbeth Heie Gregersen. Utdeling av 4-årsbok. Dåp.

IDD KIRKE KL. 11.00:

Konfirmantpresentasjonsgudstjeneste v/sogneprest Reidar Finsådal og kapellan Martin Lund.

PRESTEBAKKE KIRKE KL. 18.00:

Konfirmantpresentasjonsgudstjeneste v/sogneprest Reidar Finsådal.

ROKKE KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Halvor Gregersen.

Søndag 11. sept.

13. søndag etter pinse:

ASAK KIRKE KL. 11.00:

Konfirmantpresentasjonsgudstjeneste v/kapellan Martin Lund

TISTEDAL KIRKE KL. 11.00:

Konfirmantpresentasjonsgudstjeneste v/sogneprest Lisbeth Heie Gregersen.

IDD KIRKE KL. 11.00:

Gudstjeneste v/sogneprest Reidar Finsådal. Dåp/nattverd.

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Halvor Gregersen.

BERG KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste v/ sogneprest Per Chr. Solberg.

Slekters gang

DØPTE:**Asak kirke:**

Emilie Mathilde Berg Johansen
Mille Sofi Rørmyr
Emine Saxrud
Ylva Mathilde Thue Gundersen
Amalie Fange Andreassen
My Christine Olsen
Selma Bjørnstad Eriksen
Terje André Sandberg
Kristoffer Elias Mikkelsen
William Videtun-Olsen
Ulrik Østereng
Edwin Dahl-Nielsen
Amund Gimle Skog

Idd kirke:

Adelen Rebekka Iversen
Julie Bjerkeli
Lisa Marie Berntzen Røyter
Josefine Farstad
Rebecca Danino
Amelia Mathilde Voldberg
Jenny Therese Stjernevall
Emilie Rosenberg Jørgensen
Thea Celine Rehnberg
Othilie Berg Tollefsen
Mathilde Schrøder Brynildsen
Josefine Helle
Julie Elisabeth Eklund
Ida Victoria Eklund
Sixten Mevik Feste
William Sandstedt Nordmark
Even Ulekleiv
William André Nordahl

Sander Kjølibråten
Lucas Bull-Hansen
Aksel Harlem Solås
Tobias André Petersen Bjerkeli

Tistedal kirke:

Johanna Christiane Dahl-Nielsen
Simon Leander Syverstad
Cato Leander Bjørnstad Sandberg

Prestebakke kirke:

Fredrik Bokerød
Philip Ueland

Berg kirke:

Selma Sofie Bakke
Aurora Josefine Ruud Wang
Johannes Hauge Folmer
Tindra Oline Sørensen
Sander Sannerød
Sunniva Djørup
Leah-Krizandra Weller
Olderbakk-Eltvik
Solveig Kurdal Wilhelmsen
Siri Aaserød Tverberg
Sofia Drosinos Olsen
Alma Pettersen
Niklas André Majewski
Henrik Bråthen
Benjamin Leonard Hansen
Jonathan Hermansen Wister
Julian Leander Karlsen
Erle Oline Bakke

Rokke kirke:

Emilian Fredh-Eliassen
Lerke Fredh-Eliassen
Leon André Wauthier
Oda Sofie Bislingen

Immanuelns kirke:

Nathalie Sundell Hansen
Øyvind Vik Pettersen
Madicken Aimee Støtzer
Kristiansen
Leon Alexander Kraft
Linn Andrine Søderholm
Olivia Sofie Olsen Sirland
Olav Fredrik Lorentzen
Amanda Celine Johansen
Thorbjørn Nohr Skogh
Noah Gule Torp
Isac Evander Gruebekken
Aksel Gløbøden Nilsen

VIELSER:

Asak kirke:
Kristin Nilsen
og Vegard Bjørgengen
Elise Haugen og Andreas Gaulin

Idd kirke:

Rebecca Strandos
og Ronny Stolen Tollefsen
Nadja Marie Peter
og Jon Richard Nilsen
Kathrine Grundnes
og Tomas Olsen
Hege Furuvarp
og Nils Håkon Grøndal

Marie Ramdahl
og Jørn Richard Thoresen
Ingerid Graff og Tormod Brekke

Prestebakke kirke:

Sissel Buer
og Jan Inge Nordenhaug

Enningdalen kirke:

Linn Anette Langebråten
og Harald André Moen
Kjersti Gulbrandsen
og Eileif Henriksen

Berg kirke:

Linda Elisabeth Andersen
og Inge Larsen
Signe Marie Myhren
og Anders Simensen
Siri Cathrine Høvik Nilsen
og Stig Erik Nilsen
Marjo Varjun
og Knut Even Valton
Eva-Lill Myrstad og Jarle Berg

Immanuelns kirke:

Silje Herrud
og Christopher Aasjord
Caroline Ryen Olsen
og Christoffer Høyby
Anette Warne
og Anders Kristian Heide

DØDE:

Asak
Signe Elise Velund
Kirsten Julie Moen
Ivan Werner Johansen

Kåre Fredrik Jonassen
Alf Peter Harriðsleff

Idd

Laila Zeylon
Sigrid Bertine Aasengen
Borgny Linea Pettersen
Ruth Helene Hauge
Randi Andersen
Karla Marie Johansen
Åse Marie Hermansen
Margit Andersen
Else Viktoria Olsen
Kjell Erik Brenden
Leif Gunnar Holberg

Tistedal

Hjørdis Inga Karlsen
Lilly Elida Bråthen
Asta Eriksson
Kjell Roger Gundersen

Prestebakke

Anna Helmine Andersen

Berg

Fritz Egil Johnsen
Harriet Synnøve Knutsen
Gerd Holberg
Øystein Roald Stene
Anne-Grethe Berge
Asbjørn Sverre Olsen
Harald Willy Edvardsen
Randi Helene Engh
Ole Johnny Sydnes
Per Christian Halvorsen
Yngvar Villy Andersen
Randi Konstance Christiansen

Reidar Olsen
Britt Wenche Andersen

Rokke

Ellen Rigmor Rokke
Inger Lise Rive
Harald Kristian
Hesthaugen
Knut Roar Mjølnerød

Os

Helga Hansen
Gerd Hellerud
Liv Nilsen
Åse Marie Engebretsen
Randi Synnøve Gimming
Tordis Oddveig Larsen
Astrid Vera Nilsson
Gudrun Linnea
Kristoffersen
Hans Ramm Nilssen
Eilert Carsten Rosenvinge
Odd Eilif Nilsen
Liv Miriam Kristiansen
Kåre Werket
Liv Gerd Irene Andersen
Randi Helene Høydahl
Arne Erik Skibsted
Nina Enghaugen
Rolf Thore Hellerud
Kristen Forberg
Karin Eldbjørg Hansen
Inger Fagerberg
Eva Moberg
Gunnar Eugen Andresen
Egil Bertil Strøm
Fridtjov Rånes
May Berit Kasbo

Kjeld Øivind Pettersen
Sonja Lilledal
Ebba Kristine Nilsen
Ellen Pihlstrøm
Heidi Irene Slettingen
Ivar Harry Sund
Inger Elisabeth Lydsko
Inger Margrethe Ahlsen
Anders Karsten Lie
Leif Ole Fosby
Bjørn Martin Caspersen
Egil Andreas Dyrnes
Lizzie Synnøve Petersen
Anne-Britt Persson
Oddvar Andreas Olsen
Arne Freddy Olsen
Anne-Grethe Berge
Solveig Elvira Svegård
Reidun Sandberg
Borghild Karlsen
Gunvor Helene Kjelin
Laila Dolores Murtens
Lisa Linea Woldheim
Liv Samuelsen
Kai Thorstein Gimming
Roy Ansgar Hole
Else Johansen
Randi Marie Rød
Kjell Oddvar Engebretsen
Anne Grethe Hansen
Karin Larsen
Anne Marie Solberg
Margit Elinor Nordseth
Tore Lorentzen
Per Anton Olsen

Den norske kirke i Halden

Kirkens Hus
Borgerg. 12, 1767 Halden
Kontor for kirkevergen og alle menighetene og kirkene i Halden
Eksp. 10-14 mandag-fredag 69 17 95 30
Telefaks 69 17 95 31

Kirkevergens kontor
Kirkeverge 69 17 95 42
Admin. leder 69 17 95 40
Sekretær 69 17 95 44
Sekretær/legat 69 17 95 41
Prosjektarbeider 69 18 34 83
Informasjonsmedarbeider 69 17 95 43

Halden og Idd prestegjeld
Driftsleder kirkegård Knut Skram 69 17 52 89
Kateket/trosopplærer Ragna Ristesund Hult 69 17 95 67 / 93 49 19 54

Halden menighetskontor
Daglig leder 69 17 95 53
Boligtelefon
Daglig leder Steinar Svendberg 69 18 51 05

Idd menighetskontor
Daglig leder 69 17 95 65
Boligtelefon
Daglig leder Ingunn Holmberg 69 19 91 00

HALDEN PRESTEGJELD
Kirkelig undervisning
Menighetspedagog Johannes Wilberg Halvorsen 69 17 95 66

Berg kirke/Berg menighet
Sakristi 69 18 82 92
Sogneprest 69 17 95 51
Driftsleder 913 93 921
Boligtelefoner
Menigh.rådsleder Siri Klein Bakke 917 03 737
Sogneprest Per Chr. Solberg 473 03 520
Organist Michael Servant 69 19 11 75
Driftsleder Knut Skram 69 17 52 89

Immanuel kirke/Halden menighet
Sakristi 69 18 11 87
Sogneprest 69 17 95 50
Kantor 69 17 95 55
Klokker 69 17 95 53
Kirketjener (Ole Johannes Ulseth) 936 47 397
Kirketjener (Ø. Aaonson-Jansen) 902 89 122
Boligtelefoner eller mobil
Menighetsrådsleder Arild Stang 9003 76 54
Sogneprest Jan Boye Lystad 69 18 12 41
Kantor Marie Håkensen 46 78 16 96
Klokker Steinar Svendberg 69 18 51 05
Kirketjener (Ole Johannes Ulseth) 69 19 32 27
Kirketjener (Ø. Aaonson-Jansen) 902 89 122

Rokke kirke/Rokke menighet
Sakristi 69 19 32 53
Sogneprest 69 17 95 52
Kirketjener 907 53 131
Boligtelefoner
Menigh.rådsleder Arnstein Vold 69 19 33 31
Sogneprest Halvor Gregersen 69 18 61 86
Organist Berit Andersen 69 19 02 65
Kirketjener Morten Lager 69 19 12 03

IDD PRESTEGJELD
Diakoni
Diakonarbeider 69 17 95 61
Boligtelefon
Diakonarbeider Hilde Finsådal 69 17 95 54
Kateket/trosopplærer Ragna Ristesund Hult 69 17 95 61

Asak kirke/Asak menighet
Sakristi 69 19 00 45
Sogneprest 69 17 95 62
Kantor 69 17 95 64
Kirketjener 954 64 621
Boligtelefoner
Menighetsrådsleder Gerda Solerød 69 18 15 97
Sogneprest Lisbeth Heie Gregersen 69 18 61 86
Kantor Svein Anders Aasen 70 02 41 86
Kirketjener Ole Johannes Solberg 69 19 61 29

Idd kirke/Idd menighet
Sakristi 69 19 61 84
Sogneprest 69 17 95 60
Kirketjener (Karin Wærstad Hansen) 915 66 037
Kirketjener (Svein Ulseth) 957 28 932
Boligtelefoner
Menighetsrådsleder Svein Ystehede 69 19 61 16
Sogneprest Reidar Finsådal 69 18 54 24
Organist Knut-Ronald Haugen 69 18 67 72
Kirketjener Karin Wærstad Hansen 69 19 63 39
Kirketjener Svein Ulseth 69 19 76 48

Prestebakke kirke / Enningdalen menighet
Sakristi 69 19 73 05
Ungdomsprest 69 17 95 63
Kirketjener 481 85 940
Boligtelefoner
Menighetsrådsleder Ragnhild Sørstrøm 69 19 72 75
Organist Pål Espen Haugen 69 17 72 06
Kirketjener Svein de Flon 69 19 72 84

Tistedal kirke/Tistedal menighet
Sakristi 69 19 24 74
Ungdomsprest 69 17 95 63
Kantor 69 17 95 64
Kirketjener 907 89 361
Boligtelefoner
Menighetsrådsleder Leif Bjørnstad 69 19 16 81
Kantor Svein Anders Aasen 70 02 41 86
Klokker Leif Bjørnstad 69 19 16 81
Kirketjener Venche Solberg 69 19 15 27

Dette har betydd noe for meg

Birgit Lindahl

Hver dag er en sjelden gave, en skinnende mulighet. Hver dag er på ny en nåde som stiger fra himlen ned.

Dette verset skrev Frøken til meg i minneboken min. Ofte startet vi skoledagen nettopp med å synge dette verset.

I ettertid har jeg skjønnet at Frøken var en viktig voksenperson for meg. Hun var mild og god og fortalte så levende fra Bibelhistorien. Store, vakre billedplansjer forsterket fortellingene.

Noen i klassen gikk på søndags-skole, andre ikke. Men troen på Gud som vår skaper og Jesus som vår venn, tror jeg vi hadde felles.

Da jeg begynte på lærerskolen, fikk jeg brev fra Frøken. Hun uttrykte stor glede over mitt valg,

og ønsket at jeg også måtte få oppleve gleden og rikdommen i læreryrket.

På lærerskolen ble religionsundervisningen interessant og viktig. Nye venner som var aktive i kristne miljøer var nytt for meg.

Senere i livet, som mor, ble det naturlig å ta barna med på søndagsskole på Gimle Misjons-hus. Siden ble det Yngres, ungdomsgruppe og korsang. Her var det mennesker som brente for å gi barna «det glade budskapet», en ballast for livet.

Familieleirer på Sauvika leirsted ble gode opplevelser. Her var det fellesskap mellom voksne og barn, alvor og glede. Flaggheising og Sauvika-sangen var så høytidelig.

I løpet av 40 år i barneskolen har jeg vært med på en rekke utviklingsplaner og forsøk.

Det er for lengst en saga blott at

vi starter og avslutter skoledagen med salme og bønn. Da jeg selv var elev, ga salmesang og bønn meg en trygghet.

Det har aldri vært aktuelt for meg å bekjenne min tro overfor elevene i undervisningssituasjoner. Men jeg har jo fått spørsmål om min tro og da svart ærlig.

Husker svært godt at en elev kom bort til meg etter en engelsk-tid (tema var ikke religion) og spurte: «Birgit, er du kristen?» Da jeg svarte «ja», ble vedkommende veldig glad og fortalte at hun/han også var kristen og visste dessuten om en annen kristen lærer ved skolen. At jeg ble vist slik tillit, gjorde meg ordentlig glad.

For meg har det vært viktig å se hvert barn, vise respekt, omsorg og ansvar. Om barna har opplevd meg slik, er jo et annet spørsmål.

At jeg i mange år har vært med

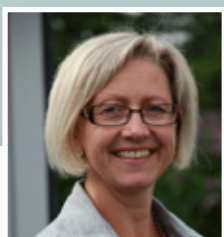
i LMF (lærerinnenenes misjonsforbund) og i menighetsarbeid i Asak kirke har betydd mye for meg. I disse sammenhengene er det så mange flotte mennesker jeg har fått møte.

Når hendelser ryster meg, sorgen blir stor og troen svak er det godt med venner som respekterer min «time out». Det beste å ha er familie og venner som tar del i livets motgang og gleder. Det er Guds gave til meg.

Jeg har funnet mye visdom og oppmuntring i Erik Bye sin vise: Vår beste dag.

Slik begynner de tre versene:

1. Kom og lytt til lyset når det gryr av dag!
2. Kom og lytt til dypet når vi ror mot dag!
3. Kjære, lytt til mørket når vår dag er gått.

Ordet er ditt:

Kristin Sørbrøden Breda

Jeg skulle gjerne hatt det høyere under taket. Bokstavelig talt. Det er noe befriende åpent ved store hus med høyde under taket, de gir plass til mange mennesker med forskjellige tanker, meninger og følelser. Til glede og latter. Gråt og fortvilelse. Til godt samvær med familie, venner og kjente – og ukjente. Jeg skal ikke bli banal; Det kan være plass til alt dette i små hus med lav takvinkel også. Og det kan kjennes ganske trangt i store hus. Men takhøyden er et symbol på hvordan jeg ønsker at livet kan være. Når jeg kjenner følelsen av luft, åpenhet, romlighet handler det jo ikke om det fysiske, men stemningen og klimaet som menneskene i

huset skaper rundt seg. Derfor er jeg også begeistret for de store katedralene og de lyse kirkene som strekker hals mot himmelen. Selvfølgelig fordi mange av dem er vakre kulturskatter. Men for meg har selv den minste og mest upraktiske kirke en type takhøyde, åpenhet og lys. Det er en fantastisk ting at vi overalt kan tilhøre en kirke og en menighet. Samme hvor du bor i Norge, du kan bare gå dit og du hører til der. Uansett hvor forskjellige menneskene i menigheten er, hvor ulike synspunkter de har, og hvor uenige de kan være om hva som er bra eller dårlig, hva som er viktig eller uviktig, så hører de til i samme menighet og samme kirke. Det kan gjøre det vanskelig når bestemmelser skal tas. Og det er krevende når følelse av samhold blir overdøvet av ufred.

Men det er fantastisk verdifullt å tilhøre et fellesskap hvor du hører til uansett hva du eller andre måtte gjøre eller mene. Du kan søke til kirken for gudstjeneste, sang, fellesskap og samvær, eller ro og meditasjon. Jeg ønsker meg åpne kirker slik vi finner det over hele verden ellers. Slik at alle som ønsker å oppsøke en kirke, av forskjellige årsaker, kan gjøre det når de ønsker det.

Jeg føler meg privilegert som har et slikt syn på kirken. Jeg vet at mange har opplevd kirken og menigheten trang, mørk og lukket. Jeg har vært heldig – med foreldrene mine, med søndags-skolelæreren min Berit, med barneforeningen på gårdene i Berg, med ungdomsmiljøet mitt i KFUK-KFUM og Ten Sing. For jeg har alltid kjent meg elsket og respektert, jeg har alltid fått

mulighet til luft under vingene, fått utfordringer og blitt vist tillit. Noe av det viktigste budskapet jeg har tatt med meg fra kristne den forkynnelsen jeg har hørt har vært at jeg er elsket som den jeg er, hele meg, kropp og sjel. Av Gud, av mor og far, av mange. Og at jeg skal elske min neste som meg selv. Det dobbelte kjærlighetsbudet. Kristen etik, humanisme, nestekjærlighet, menneskerettigheter, likestilling, likeverd, respekt og toleranse. Jeg har hørt det med mine ører. Med min bakgrunn og mine erfaringer. Så for meg er forskjellighet og meningsbryting en gave som kan gi utvikling og vekst. Og derfor er jeg takknemlig for hus, kirker og mennesker med stor takhøyde og vide porter. Det er plass til alle.

 <p>Bakke Senter for Mestring og Rehabilitering AS Bakke, 1765 HALDEN, TELEFON 69 17 26 00 Behandling i miljø.</p>	<p>Bakkens Auto A/S AUTORISERT VERKSTED Periodisk kjøretøykontroll Service, oppretting, lakkering Tlf. 69 19 61 80 Fax 69 19 61 09 Kleppervn. 1793 Tistedal</p>	 <p>HALDEN TAXI TLF. 69 21 32 00</p>	 <p>Gerd Holm's Eftf. AS Bandagisten, Ruth Else Akselsen Storgt. 10 – ved Berg Sparebank Tlf. 69 18 12 88 – Fax 69 17 66 46 GODKJENT LEVERANDØR AV HELSE- OG SYKEARTIKLER</p>	 <p>F. JØRGENSEN AS Niels Ankersgt. 4 Tlf. 69 17 86 14</p>	
 <p>Kynningsrud www.kynningsrud.no</p>	 <p>BÅT-HOLM AS Vi satser på service</p>	 <p>Når det gjelder IT og økonomi REGNSKAPS-SERVICE</p>	 <p>KWI minipris på Brødlos Tlf. 69 17 20 37</p>	 <p>Ottar Linde-Nielsen a/s JUVELER Tlf. 69 17 60 62</p>	 <p>Swingen – 1789 Berg i Østfold Tlf. 69 18 76 00 www.lindhaugen.no E-post: post@lindhaugen.no Din samarbeidspartner på grunnarbeider og granitanlegg</p>